

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quare dicuntur tenebræ exteriores. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

gerere, quæ Deo placeant. Quod qui in hac vita nō fecerit, habebit quidem p̄nitentiam in futuro seculo de malis suis, sed indulgentiam in conspectu domini non inueniet: quia etsi erit stimulus p̄nitentis, tamē nulla erit ibi correctio voluntatis: A talibus enim ita culpabiliter iniquitas sua, vt nullatenus ab eis possit vel diligi vel desiderari iustitia. Voluntas enim eorum talis erit, vt habeat semper in se malignitatis suæ supplicium, nunquā tamen recipere possit bonitatis affectum, quia sicut illi, qui cum Christo regnabunt, nullas in se malæ voluntatis reliquias habebunt: ita illi, qui erunt in supplicio æternæ ignis cum diabolo & angelis eius deputati, sicut nullam habebunt vlti⁹ requiem, sic bonam nullatenus poterunt habere voluntatem. Et sicut coheredibus Christi dabitur perfectio gratiæ ad æternam gloriam: ita confortibus diaboli cumulabit ipsa malignitas p̄nam, quando exterioribus deputati tenebris, nullo illustrabuntur interiori lumine veritatis. Ex his apparet reprobos in inferno p̄nitentiam sic gesturos, vt per eam prauam voluntatem non deserant: & illa maligna voluntas erit eis ad cumulam p̄næ: per quam tamen non merebuntur, quia nullus meretur nisi in hac vita.

Quare dicuntur tenebræ exteriores.

B

Hic quæri potest. Quare illæ tenebræ, quibus inuoluentur mali in gehenna, dicuntur tenebræ exteriores? Quia tunc mali penitus extra lucem corporalem & spiritualem, scil. Deum erunt. Nunc n. etsi patiantur tenebras in cæcitate mētis, non tamen penitus extra lucem Dei sunt, nec corporali luce priuantur. De hoc Aug. sic ait, Ira Dei & in iudicio erit, & hic est in cæcitate mentis, cum dantur mali in reprobam sensum. Ibi exteriores tenebræ erunt, quia tunc peccatores penitus erunt extra Deum. Quid est enim penitus esse extra Deum, ni-

ooo

si esse

Ca. 3. ad Pe-
trum, conti-
nuo.

Matth. 25. d

Gloss. ora.
ad Psal. 138.
versu. 7.
Turbatus
est à furore.

1. Tim. 6. 6

si esse in summa cęcitate Siquidem habet Deus lucem inaccessibilę. Hę autem tenebrę hic iam incipiunt in peccante, cum ab interiori Dei luce secluditur, sed non penitus dum in hac vita est. Ecce quare ibi peccator dicitur pati exteriores tenebras, & non hic: quia ibi secluditur penitus à luce Dei, quod non hic. Sed quomodo intelligenda est illa seclusio? An quia non videbunt Deum per speciem? Sed nec aliquis videt hic Deum per speciem. An per dissimilitudinem, quam fecit peccatum inter Deum & hominem? Sed & hic multi per gravia peccata elongantur à Deo. An quia deum odunt, ita vt velint Deum non esse? Sed & hic multi Deum oderunt, de quibus scriptum est, Superbia eorum, qui te oderunt, ascēdit semper. que est, illa elongatio? Sane exteriores tenebrę intelligi possunt, quędam malignitas odij & voluntatis, quę nunc excreset in mentibus reproborum, & quędam obliuio Dei: quia tormentorum interiorum & exteriorum doloribus adeo afficientur & turbabuntur, vt ab illis ad cogitandū aliquid de Deo vix, vel raro, vel nunquam mentem reuocent. Vt qui nimio premuntur pondere, adeo stupefcunt & turbantur, vt interim in aliam cogitationem non se extendant sed illuc tendit impercus cogitationis, vbi sentitur vis doloris. Sed in hac vita nullus adeo malus est, vt penitus secludatur à cogitatione Dei: quia nec perdit appetitum beatitudinis, & quendam boni amorem quem naturaliter habet rationalis creatura. Illas autem exteriores & profundissimas tenebras reprobos perpeffuros post iudiciū dicit Aug. opponens de illo diuite, qui in inferno positus, eleuans oculos vidit Abraham. & in sinu eius Lazarum cuius comparatione soactus est confiteri mala sua, vsq; adeo vt fratres roget ab his præmoneri: quod ante iudiciū factum legitur. Sed post iudiciū in profundioribus tene-

Psalm. 23.

*Super psal. c
Lucę 19. fg*

nebris erunt impij, vbi nullam Dei lucem vident, cui confiteantur.

De animabus damnatorum si quam habent notitiam eorum quæ hic fiunt. C

Præterea quæri solet, si reproborum animæ, quæ nunc in inferno cruciantur notitiam habeant eorum quæ circa suos in hac vita geruntur, et si aliquo modo doleant super infortuniis suorum charorum? Hanc quæstionem Aug. commemorat, ex parte eam explicans, ex parte vero insolutâ relinquens: ait enim, Quæret aliquis, an vllus dolor tangat mortuos, de his quæ in suis post mortem contingunt? vel quo modo ea, quæ circa nos aguntur, nouerint spiritus defunctorum? Cui respondeo magnam esse quæstionem, nec in præsentî discedendam. Veruntamen breuiter dici potest, quod est cura mortuis de suis charis, vt de diuite legitur: qui dum tormenta apud inferos pateretur, leuauit oculos ad Abrahâ, & inter alia dixit. Habeo enim quinque fratres: mitte aliquem ex mortuis, vt testetur illis, ne & ipsi veniant in hunc locum tormentorum. Habent enim mortui curam de viuis, quos sciunt viuere: quia nec in locis pœnarum vident eos. vbi diues sine fratribus erat, nec in requie beatorum, vbi Lazarus & Abraham, quamuis longe, agnoscebat. Non tamẽ ideo consequens est eos scire, quæ circa charos suos aguntur hic, vel gæta, vel tristia.

Quomodo accipienda sunt, quæ de Lazaro & diuite leguntur. D

Si quis autem quærat, Quomodo intelligatur, quod de Lazaro & diuite legitur? Audiatur Aug. responsum dicentis, si quis putat animas corpore existas locis corporalibus contineri, cû sint sine corpore, non deerunt qui faueant, & diuitem sitientem in loco corporali fuisse contendat, ipsamque gratiam corpoream propter arentem linguam, &

*Aug. ad ver.
14. Psal. 103.
Et disperiat
de terra. t. 8.*

Luc. 16.

*Aug. de Gen.
ad literã. li.
8. c. 5. tom. 3.*